

BUURTBERICHTEN

Wijkblad van Stichting Buurtbeheer Maria - Gewanden

DE HAK GAAT DOOR!

De HAK (Hoensbroekse Amateurkunst) maakte in de Coronatijd een moeilijke periode door. Die tijd ligt inmiddels ver achter ons en er vinden weer regelmatig culturele bijeenkomsten plaats. Ook voor het komende jaar staan er weer activiteiten op de agenda. Een korte terugblik op 2024 en het vizier op 2025!

13 september: Huubkes vlucht

Jos Bours vertelde het verhaal van een bijzondere gebeurtenis: het is 1924. Een tragisch ongeval in het Limburgse dorpje Douvergenhout heeft schokkende gevolgen voor Huubke, een jongetje van vier. Bij een brand verliest hij zijn moeder.

2 juni: de Talentklas in d'Engelensael
Leerlingen van de Jong Talentklas gaven een concert in d' Engelensael aan de Hoofdstraat 214 in Hoensbroek. De Jong Talentklas is een (internationale) opleiding voor getalenteerde jonge musici binnen het

8 november: Optreden van Egita Gielen in de Vlieger

Junior Conservatorium Maastricht. Het zijn de regionale, nationale en internationale prijswinnaars, die in deze klas worden klaargestoomd voor hun conservatoriumopleiding.

9 november: presentatie van het nieuwe boek van July Vijgen

In de Readshop presenteerde de Hoensbroekse haar nieuwe boek: Versjeskriebels:

Lees verder op Pag.11 >

IN DIT NUMMER

- De HAK gaat door
- Van het Bestuur
- Scouting de Stutters
- De vaan va Gebrook
- Groen langs de Parkstadroute
- Sloop frietenkeet
- William Otermans: de grote leegte?
- Tafeltennisvereniging Hoensbroek
- Ruimte voor poëzie: Dromen in jouw tas

Beste wijkenoten,

Het jaar 2024 ligt bijna achter ons. Het was een jaar waarin het noodzakelijk was als stg. Buurtbeheer Maria-Gewanden continu de samenwerking te zoeken met de gemeente Heerlen: dit was een weg met veel hobbels en hindernissen.

In 2023 hebben de buurtorganisaties gezamenlijk met de gemeente Heerlen het nieuwe subsidiebeleid voor het buurtgericht werken vormgegeven, volgens de gestelde kaders van de gemeenteraad. Het nieuwe subsidiebeleid is in februari 2024 door het college van B&W vastgesteld. Het resultaat van de gezamenlijke besprekingen in 2023 is ons begin 2024 in geschreven documenten aangereikt. Wij herkennen ons gezins

ns in deze geschreven weergave en zijn daarin teleurgesteld.

Het nieuwe beleid houdt in dat zoveel mogelijk geld voor buurtgericht werken moet worden besteed aan

activiteiten van, voor en door de inwoners. Dat is een goede zaak. Het beleid houdt ook in dat faciliteiten en een permanente huisvesting van de buurtstichting worden afgebouwd. Wij betreuren dit bijzonder en zien op deze manier de rol van de buurtstichting verdwijnen naar de zijlijn.

Ons bestuur en onze vrijwilligers zijn gemotiveerd om in eigen tijd hun steentje bij te dragen aan het gemeentelijk beleid dat het college en de ambtelijke organisatie horen uit te voeren. SBMG wil zichtbaar, herkenbaar en bereikbaar zijn voor alle inwoners van Maria-Gewanden. De buurtstichting speelt immers een centrale rol in het versterken van de sociale cohesie. Door subsidies voor buurtactiviteiten via de buurtstichting te faciliteren, in plaats van via individuele aanvragen rechtstreeks bij de gemeente, ontstaat meer overzicht, een betere coördinatie en efficiëntere inzet van middelen. Deze aanpak stimuleert de samenwerking, bereikt meer bewoners en verlaagt de drempel om initiatieven te ontplooiën. Dit versterkt niet alleen de buurtactiviteiten, maar ook de samenhang in de buurt.

Deze doelstelling van SBMG om in de buurt verbinding aan te brengen tussen inwoners, straten en buurten wordt door het nieuwe beleid moeilijk

en in onze ogen onmogelijk gemaakt. Deze teleurstelling, die door veel andere buurtorganisaties ook zo is gevoeld, heeft geleid tot een gezamenlijke actie van nagenoeg alle buurtorganisaties in de gemeente Heerlen. Dit alles heeft veel tijd en inspanningen van ons bestuur gevraagd. Tijd en energie die niet besteed kon worden aan verbindende activiteiten in de wijk. Enkele structurele activiteiten zoals de seniorenmiddag, de computerclub en de netwerkbijeenkomsten zijn wel doorgegaan in 2024.

Zoals gezegd: we blijven de samenwerking met de gemeente Heerlen zoeken, maar de weg heeft hobbels en hindernissen.

Wij hopen van harte dat de eerste stappen in de goede richting samen met de gemeente Heerlen zijn gezet en dat wij in 2025 onze aandacht kunnen richten op opbouwende acties, zodat alle inwoners van Maria-Gewanden zich prettig en gekend voelen in onze wijk.

Wij wensen u hele fijne feestdagen, een goede jaarwisseling en veel positieve energie voor het nieuwe jaar.

Bestuur SBMG

Stichting Buurtbeheer

COLOFON

Buurtberichten is een uitgave van Stichting Buurtbeheer Maria-Gewanden

22e jaargang, nummer 2, december 2024, Oplage: 2000

Redactie:
Hans Ermers, Maria van Dun
Ben Maes (algemeen),
Peter Sikora (HAK)

Postadres redactie SBMG
Maria-Gewandenstraat 24
6432 CP Hoensbroek
Telefoon: 06 226 813 86
redactie@mariagewanden.nl

Kopij voor de volgende uitgave dient uiterlijk 1 maart 2025 ingeleverd te zijn.

De redactie is niet aansprakelijk voor gegevens die door derden worden verstrekt.

Opmaak: Ermers Communicatie
Druk: TopCopy Heerlen

SCOUTING de STUTTERS

al meer dan tachtig jaar een begrip in Maria-Gewanden

Scoutinggroep de Stutters werd opgericht in 1937 en is daarmee een begrip in het Hoensbroekse verenigingsleven. Het clubgebouw heeft inmiddels al decennia een vaste plek in onze wijk. En wie op zaterdagmorgen over de Zandbergsweg richting Randweg rijdt weet inmiddels: hier is heel veel te doen.

Wij praken met Jelle Adema en Richard Schra van de Stutters.

Bijna tachtig jaar bestaat scoutinggroep de Stutters bijna. Vertel eens kort iets over het ontstaan....

Jelle: "Het verhaal van de Stutters begint in 1937". Richard vult aan: "Onze roots liggen eigenlijk in Treebeek. In de oorlog zijn we vijf jaar lang ondergronds gegaan. Daarna kwamen we hier terecht aan de Zandbergsweg. Het stuk grond was destijds eigendom van de Staatsmijnen en kwam beschikbaar. Een aantal mensen die hoog in de organisatie van de mijnen zaten, hebben de locatie hier opgezet. Het was in het begin een stuk kleiner en de laatste verbouwing vond plaats in 1996. Op dit moment zitten we rond de tachtig leden. We hebben een flinke dip in het ledenaantal gehad enkele jaren geleden. Die duurde tot drie maanden geleden. We organiseerden toen een 'meedoedag'. Het leek erop dat kinderen uit de buurt hadden gewacht op een uitnodiging want vanaf half tien die dag stond het hier helemaal vol. Ouders stonden in de rij om informatie te vragen en hun kinderen in te schrijven."

Maar die dip, had die met de Coronaperiode te maken?

"Wij vermoeden van wel", vertelt Richard. "Ik zit al dertig jaar bij de Stutters en de Bevers en dat is altijd een heel stabiele groep geweest. Als kinderen de Bevers ontgroeid zijn gaan ze naar de welpen. Normaal wordt de groep Bevers dan automatisch weer aangevuld, maar dat zagen we opeens niet meer. Dus wij denken dat het wel degelijk met de Coronaperiode te maken heeft gehad."

Jelle: "Ik denk inderdaad dat men het even heeft afgewacht."

Dus jullie organiseerden daarop een meedoedag en dat zette zoden aan de dijk?

Richard: "Ja. De kinderen konden die dag een programma meedraaien. Maar ook was er natuurlijk informatie voor ouders en we beantwoordden hun vragen. Bij de welpen hebben we nu rond de veertig leden en dat waren er tweeëntwintig."

Jelle: "We hebben ongeveer dertien nieuwe welpen, en acht nieuwe bevers en één nieuwe scout erbij en dat na één meedoedag."

Waar komen jullie leden overal vandaan?

Jelle: "Vooral uit Hoensbroek natuurlijk, uit de buurt. Maar ook uit Amstenrade, Oirsbeek, en zelfs uit Brunssum en Landgraaf."

Zijn er nog andere scoutinggroepen in Hoensbroek?

Jelle: "Hoensbroek heeft er in totaal drie: de Stutters, de Montfort en St Christoffel."

Even in het algemeen: welke groepen bestaan er binnen de scouting? Vroeger had je gidsen, verkenners, rowans, sherpa's?

Jelle: "We hebben tegenwoordig wat nieuwere namen. We hebben de Bevers voor kinderen van 4 tot en met 7 jaar oud. Daarna krijg je de welpen voor kinderen van 7 tot 11. Als ze 11 zijn gaan ze naar de scouts van 11 tot 15 en daarna de explorers voor 15 tot 18-jarigen. En sinds dit jaar hebben we weer een juniorstam. Officieel zijn dat de Roverscouts. En als laatste de Plusscouts die wij de seniorstam noemen. We hebben ook nog een klusgroep van vrijwilligers die het gebouw en de omgeving bijhouden."

Richard: "Die laatste groep is goud waard."

Hoeveel stafpersoneel, leiding hebben jullie?

Richard: "Ik schat vijftientertig en dat is dus heel breed, van leidinggevenden tot mensen die de materialen bijhouden en ook onze Facebookpagina beheren."

Wat voor activiteiten organiseren jullie?

Richard: "De bevers knutselen veel, doen binnenspellen en buitenspellen en soms gaan ze naar de diertuin. De welpen knutselen ook wel, maar gaan ook stukken lopen. Onder begeleiding leren ze op een veilige manier vuur stoken of pionieren (bouwwerken en objecten van pionierspalen en pionierstouw maken met behulp van sjorringen, een soort knopen). De scouts doen spellen, gaan lopen, pionieren. Zij gaan ook elk jaar op zomerkamp waar ze in gepioneerde tenten verblijven. Explorers werken meer aan zelfstandigheid: ze maken zelf een programma, deels begeleid. Ze organiseren zelf activiteiten zoals het bepalen waar ze heen gaan met het zomerkamp, in welke omgeving. Dat soort

Wat is scouting?

Scouting is een jeugdbeweging, opgericht in 1907 door de Brit Baden-Powell, die zich richt op het ontwikkelen van jongeren door middel van avontuur, zelfontplooiing en groepsactiviteiten. Het draait om leren door doen: van kamperen en tochten maken tot het uitvoeren van opdrachten en spellen. Scouting stimuleert leiderschap, samenwerking en verantwoordelijkheidsgevoel. Scouts leren ook praktische vaardigheden, zoals het maken van vuur, het bouwen van shelters en het navigeren in de natuur. Daarbij is respect voor natuur en milieu belangrijk. Scouting bevordert ook vriendschap, respect en solidariteit tussen mensen van verschillende achtergronden. Het is een plek waar jongeren zichzelf kunnen zijn, nieuwe vrienden maken en avonturen beleven. Door de jaren heen wordt hun zelfvertrouwen vergroot en ontwikkelen ze een sterke teamgeest. Het motto van scouting is "Zelf doen, zelf leren."

zaken. De juniorenstam werkt volledig zelfstandig." Jelle: "Dit is meer een vriendengroep. Over de hele lijn kun je zeggen dat met de jaren de zelfstandigheid groeit. Hoe ouder hoe zelfstandiger. Bij de bevers worden bij wijze van spreken je boterhammen nog gesmeerd, de scouts hebben een eigen keukentent. De explorers bepalen bijvoorbeeld wat er gegeten gaat worden."

Richard: "Eigenlijk is het hele jaar door een opmaat naar het zomerkamp waarmee we het jaar afsluiten. Gedurende het jaar leren ze dus dingen die ze tijdens het zomerkamp in praktijk gaan brengen."

Waar gaan jullie zoal naar toe tijdens een zomerkamp?

Jelle: "De Bevers hebben meestal een weekend hier in het gebouw. De Welpen zitten meestal ergens in een gebouw in Zuid-Limburg. De scouts gaan kamperen ergens in een veld in een straal van honderd kilometer vanaf Hoensbroek. Dat kan ook in België of Duitsland zijn. De Explorers kunnen alle kanten op: zoals naar Zwitserland of Zweden."

Ik kan me voorstellen dat ouders vragen hebben over bijvoorbeeld de veiligheid bij activiteiten. Hoe gaan jullie daar als leiding mee om?

Jelle: "Wat sociale veiligheid betreft heeft iedereen die in de leiding zit een VOG moeten overleggen (Verklaring Omtrent Gedrag) van maximaal drie jaar oud die drie jaar geldig is. Daarna wordt deze opnieuw aangevraagd. Met mensen die nieuw bij de groep komen hebben we vooraf gesprekken. Als ze bijvoorbeeld van een andere groep afkomen, hebben we ook een gesprek met die andere groep, bijvoorbeeld: hoe en waarom is die persoon bij jullie weggegaan. Dat wat betreft het stuk sociale veiligheid. Als je het hebt over EHBO, dus de fysieke

veiligheid: veel mensen in de leiding hebben al iets van BHV gehad of een EHBO-cursus gevolgd en met succes afgesloten. Vaak vanuit hun dagelijks werk of via een opleiding. Maar we instrueren ook mensen die het verkeer regelen bij buitenactiviteiten."

Veiligheid is dus echt een standaard onderdeel van de scouting...

Richard: "Ja. Je komt er als organisatie niet meer weg als je hier geen aandacht aan besteedt natuurlijk."

Komen de kinderen uit alle lagen van de bevolking en hebben jullie wellicht een speciale regeling voor mensen die het niet breed hebben, maar toch hun kind naar de scouting willen laten gaan?

Jelle: "Ze komen inderdaad overal vandaan. We hebben een speciaal programma voor ouders die het financieel niet breed hebben: Stichting Leergeld. Dat is een stichting die geld beschikbaar stelt voor mensen die moeite hebben om rond te komen."

Ouders kunnen zich dan bij ons aanmelden én bij Stichting Leergeld. Stichting Leergeld betaalt na goedkeuring de jaarcontributie aan ons (inclusief twee weekenden en een kamp). Ouders moeten wel in aanmerking komen voor zo'n bijdrage."

Richard: "Onze insteek is dat we ongeacht achtergrond of financiële situatie kinderen binnen de scouting willen krijgen en houden. Het is wel zo dat ouders ook hun bijdrage leveren, dus zo'n aanvraag bij Stichting Leergeld moeten ze zelf doen."

Uit eigen ervaring weet ik dat het bijzonder is dat je met kinderen met verschillende achtergronden te maken krijgt. Vanuit gezinnen die het financieel moeilijk hadden tot en met gezinnen waarin het voor de wind ging....

Richard: "Zeker. Maar ook het gegeven dat kinderen in het begin minder zelfvertrouwen hebben. Je ziet ze na verloop van tijd groeien."

Jelle: "Kinderen leren hier heel veel. Zelf koken en hun eigen boontjes doppen. In een groep moet je bijvoorbeeld tijdens een zomerkamp met elkaar leren te optrekken. Scouting is niet alleen voor kinderen leuk. Maar vooral ook voor de vrijwilligers in de staf. Er zijn zelfs huwelijken uit voortgekomen", lacht Jelle.

"Vriendschappen worden hier voor het leven gesloten. Maar er zijn ook activiteiten voor de leiding."

Stichting Leergeld

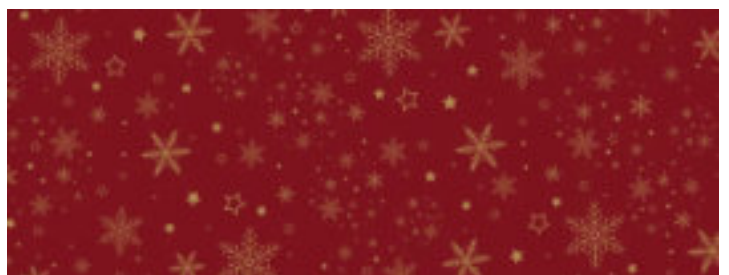
Stichting Leergeld helpt kinderen uit gezinnen met geldzorgen in Nederland. 114 Leergeldstichtingen zorgen ervoor dat deze kinderen in Nederland dezelfde kansen hebben als leeftijdsgenoten. Zo helpen ze bijvoorbeeld met schoolspullen, een laptop, een fiets, zwemles, sport, muzikles of een verjaardagspakket. Ouders kunnen zo het beste aan hun kind geven, en elk kind kan meedoen!

Meer weten? Kijk op www.leergeld.nl

Een barbecue, een weekend, cursussen."

Hebben jullie al ideeën voor het jubileumjaar 2027 als jullie tachtig jaar bestaan?

Jelle: "We willen in ieder geval een receptie en een feestavond organiseren en een groepskamp."

DE VAAN VA GEBROOK NU OFFICIEEL ERKEND EN GEREgistREERD!

Naast de schenking van de Vaan va Gebrook op 28 juli jl. aan alle Breuker luuj door Studentenvereniging St. Servatius, de Vrung va Gebrook en de Heemkunde- vereniging Hoensbroek, zijn wij doende geweest om deze vlag officieel erkend en goedgekeurd te krijgen.

Zoals jullie weten heeft hier voorafgaand een diepgaand en zeer uitgebreid onderzoek plaatsgevonden door onze heemkundeleden chronogrammist Bernard Grothues (†) en historicus Math Mertens en dit steeds in samenspraak met René Vroomen van het Genootschap voor Heraldiek (zoals ook verwoord in een artikel in de Blazoen, het Nederlands maandblad voor Heraldiek).

Na officieel goedkeuring en vastlegging van Oos Vaan va Gebrook te hebben aangevraagd bij het Kabinet van de Koning, zijn wij door die instantie doorverwezen naar de Hoge Raad van Adel. Het uiteindelijk verkregen antwoord van deze Hoge Raad van Adel van 8 oktober 2024 zegt:

"Uit de inventaris op dit register blijkt dat de vlag van de voormalige gemeente Hoensbroek nooit bij ons is geregistreerd. Dit is uiteraard anders bij het wapen van de voormalige gemeente Hoensbroek, dat in 1858 is vastgesteld. Bij gemeentewapens is advies van de Hoge Raad van Adel wél noodzakelijk en deze worden slechts, na positief advies, bij Koninklijk Besluit verleend, terwijl gemeentevlaggen worden vastgesteld bij besluit van de gemeenteraad. Ook kunnen gemeenten zelf besluiten een vlag vast te stellen als vlag van een dorp of kern binnen deze gemeente."

Aan de hand hiervan hebben gesprekken met Fred Daamen van de Partij Hoensbroeks Belang (PHB) ertoe geleid dat hij samen met Jeroen Hendriks van de Jongerenpartij Heerlen een motie heeft ingediend ter verkrijging van de beoogde officiële erkenning.

Middels het gemeenteraadsbesluit van 7 november 2024 heeft deze motie

ertoe geleid dat de gemeenteraad van Heële unaniem de Vaan va Gebrook heeft erkend/goedgekeurd, waarmee Oos Vaan va Gebrook definitief is vastgesteld en ook als zodanig nu is geregistreerd.

Hiermee kunnen wij het project de Vaan va Gebrook grotendeels succesvol afronden. Enkel blijft voor ons nog openstaan om een vlaggenmast te (laten) bevestigen aan de gevel van het Zorgplein Hoensbroek, ons voormalig gemeentehuis.

Foto boven: De voltallige gemeenteraad van Heerlen met iedereen het vaantje va Gebrook voor zich.

Burgemeester Roel Wever heeft op 7 november jl. aangegeven zich hiervoor zeker te gaan inzetten. Chapeau! Aardig om te vertellen is het feit dat er inmiddels al 65 Vanen va Gebrook in Hoensbroek en omstreken met fierheid wapperen. Mocht u interesse hebben in een Vaan va Gebrook dan kunt u hiervan in bezit komen door € 25 over te maken op rek.nr. NL43INGB 0003 2805 62 t.n.v. Heemkundevereniging Hoensbroek, o.v.v. VLAG.

Gebrook, 11 november 2024

Har Daamen, voorzitter
Heemkundevereniging Hoensbroek

GROEN

langs de Parkstadroute

Als een van de laatste werkzaamheden in het Hoensbroekse deel van de Parkstadroute, wordt momenteel de hand gelegd aan het verzorgen van het groen. Op diverse plaatsen werden langs de kant bloemmengsels gezaaid, en tussen de Zandbergsweg en Hermesweg werd de geplande Limburgse Haag en een rij nieuwe bomen neergezet.

Groenspecialisten keken nauwkeurig naar welke soorten het best groeien op de stenige onderlaag die ooit het fundament van het mijnspoor vormde. Maar nog belangrijker: welke soorten voegen extra beleving en natuurwaarden toe. Zoals: welke plantensoorten zijn interessant voor insecten als vlinders en bijen?

Wij namen contact op met de projectontwikkelaar en vroegen: 'Welke bloemenmengsels werden er zoal ingezaaid?'

Danielle, omgevingsmanager van Heijmans:

'Wat een leuke vraag en ik wil u bedanken voor uw interesse en enthousiasme over het bloemrijke mengsel.

Het is zeker de bedoeling om met dit mengsel insecten aan te trekken zodat deze de bloemen bezoeken en ook voor de bestuiving zorgen.

Er bestaat niet zoiets als een standaard bloemenmengsel en er is in dit geval door een zadenexpert gekeken naar de opbouw van de bodem en de plek waar dit gezaaid wordt.

Het mengsel is zo samengesteld dat het

optimaal gaat groeien in de (in uw geval) Hoensbroekse lössgrond.

Ik heb van de leverancier een hele lijst met soorten gekregen die worden ingezaaid.

Deze verschillen per landschapsvorm. Zo is er op het eerste werkvak in Hoensbroek een **beekbosmengsel** ingezaaid waar meer dan 20 soorten wilde bloemen in voorkomen. Veel van deze soorten trekken verschillende bijenrassen. Een van de plantensoorten is bijvoorbeeld de **dolle kervel** die wel 18 soorten bijen aantrekt (zandbijen, groefbijen en maskerbijen). Maar ook zijn er soorten zoals **look-sonder-look** gezaaid die de rupsen van het **oranjetipje** voeden, waardoor deze vlindersoort zich ook verder kan ontwikkelen.

Natuurlijk is er ook rekening gehouden met het uiterlijk. Zo heeft het **bosvergeet-mij-nietje** prachtige blauwe bloemen. Verder in het traject komen we natuurlijk op het oude mijnspoor en gezien de grondsoort die we hier hebben aangetroffen is er daar gekozen voor hele andere soorten die zich op de mijnsteen beter kunnen verspreiden. Hier zult u in de toekomst rode, paarse en gele plantensoorten zien die zich afwisselen in het landschap. Voorbeelden van plantensoorten die hier zijn gezaaid zijn: **absintalsem**, deze zeldzame plant is een waardplant voor de **absintmonnik**, **bijvoetmonnik** en **absintlichtmot**.

Ook **fluitekruid** hopen we te zien, Naast tientallen andere bijen, vlinders en insecten is de **fluitenkruidbij** de favoriete bezoeker.

De **grote pimpernel** wordt bezocht door het **pimpernelblauwtje**: de rupsen zijn afhankelijk van deze plant voor hun ontwikkeling. Maar ook hier zitten er soorten tussen die kevers aantrekken en diverse soorten bijen. Voorbeelden zijn de **gele en echte kamille**, de **margriet**, **scherpe boterbloem** en ook planten met een medicinale werking zoals **engelwortel**

met antibacteriële werking en die de spijsvertering bevordert.

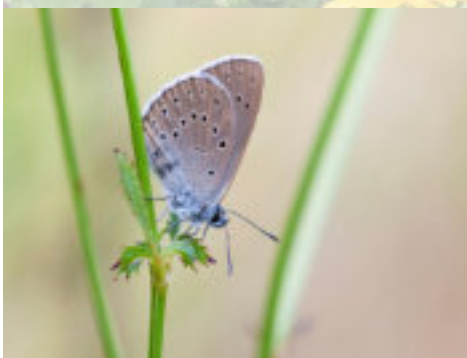
U ziet het: er zijn heel veel verschillende soorten ingezaaid. Maar wanneer kunt u deze nu volledig tot bloei zien komen?

Om alle soorten te behouden en de gebruikers van de route te laten genieten, wordt jaarlijks onderhoud uitgevoerd.

De uitgebloeide plantensoorten worden gemaaid en het maaisel wordt geruimd. Hierdoor blijft een soortenrijke vegetatie behouden. Om rekening te houden met alle bijen, vlinders en andere insecten die er voorkomen vindt het onderhoud gefaseerd plaats. Soms gebeurt het dat de soorten aangezien worden voor onkruid en worden deze door vlijtige bewoners uitgetrokken voordat het tot bloei heeft kunnen komen. Dat is natuurlijk eeuwig zonde want dan kan de plant zich niet verspreiden en is er komende jaren niets te genieten.

Vervolg op pagina 11 >

ONTWIKKELINGEN IN HOENSBROEK

Frietenkeet Wingerdweg afgebroken

Na jarenlang achterstallig onderhoud, leegstand en verloedering, hakte de gemeente dit jaar de knoop door: de voormalige friture 'Het Smulkeetje' ging op 18 september tegen de vlakte. Ik vroeg op Facebook of er mensen waren die herinneringen hadden aan het keetje en of mensen meer informatie hadden. Een korte bloemlezing van de reacties:

'Hilda...kon goed bedoelt schelden op Hent. Een hele lieve vrouw. Ik heb nog een tijdje bij hun en in de frituur gewerkt. Als uithulpje heel wat friet gesneden. Wij waren hun burens. Was een mooie tijd.'

'Hilda kwam niet uit Duitsland. Ze heeft later nadat ze de friture niet meer had in Duitsland gewoond. Ze was mijn schoonzus en heette met haar meisjesnaam Hilda Nakken.'

'Piet friet met Hanny zijn vrouw. Precies aan de overkant van ons huis zat de fritetent. Heel vaak geweest. Ik geloof 1.25 ct. friet met mayonaise. Als ik me niet vergis. Mooie tijd.'

'In het begin zo ongeveer jaren 60 waren dat Hent en Hilda Fleuren. Ook de zoon Henk of dochter Annelies hebben er in gestaan.'

'Blijkgezichskes' werden door buurtgenoten gekocht. Dat waren frietjes die niet bruin gebakken waren. En dan de zure bommen in een grote glazen pot op de vitrine. Je kon er ook zure en gebakken haring kopen en als ik het goed herinner sigaretten en snoep. In mijn tijd was Hent Fleuren de uitbater.'

'De eerste werd volgens mij uitgebaat door Huub Bertrand, nog met een grote zwarte ketel.'

'Zij die het weten, gaan bij Hent eten ! Slogan van Hent Fleuren!'

'Als eerste herinner ik me dan toch Henk en Christel Fleuren. Niet altijd even hygiënisch maar dat kon ons als kind niks schelen. Frieten halen was een groot plezier.'

'Hier met A.F. Wij zijn in 1958 daar begonnen toen was het een klein keetje. Mijn vader heeft deze toen gebouwd.'

'Ooo dat is toch zonde. Daar gingen we in de jaren 66, 67, 68 na de disco in het buurthuis friet eten by Henk. Later de zoon Henk en Annlies. Buiten op het stoepje eten met de jongens en meiden van de disco. Gezelliggg. Later Ger Staal er in. Toen woonde ik voor in de Baron van Hövellplein. Was altijd lachen in de fritekeet met Ger ...zonde zonde.'

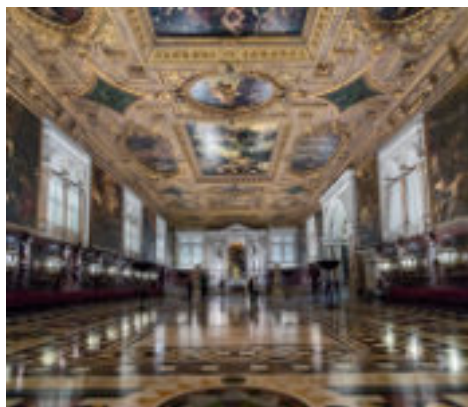
'Daar hebben we heel vaak na een avond stappen de avond afgesloten. Altijd gezellig. En al stond de hele zaak vol, dan werd er gezongen en lekker ongezonder gesmuld. Mooi was die tijd. Vaak waren we er met de hele carnavalsvereniging. Het Gemeenschapshuis Mariagewanden was onze thuishaven. Vele heerlijke feesten werden daar georganiseerd. En dan was na afloop de fritetent. Super.....!! Groot H. oet Gebrook.'

TROVAMI VEDIMI: de grote leegte?

Wat heeft Hoensbroek gemeen met de Scuola Grande di San Rocco, in Venetië, uit de 15e eeuw. Wat zegt de titel van het kunstwerk De Kruisiging, een schilderij van Tintoretto, in De Scuola Grande di San Rocco ons in dit verband? Een Scuola was vroeger gekoppeld aan een kerk, de kerk was het centrum van een parochie, wij noemen het nu wijk of buurt. Een parochie kent andere grenzen dan de staatsgrenzen.

Scuola is Italiaans voor school. In de scuola werd lesgegeven, bloeide het culturele leven, kwam de buurtraad bij elkaar, kortom een ontmoetingsplaats voor alles en iedereen waar de buurt voor stond en trots op was. De buurt toonde haar trots door te investeren in deze ontmoetingsplek. Het geloof in eigen zijn en kunnen resulteerde in Venetië in een monumentaal gebouw en dito inhoud. Wat men er instopt komt er ook weer uit. Een wisselwerking tussen spirituele, mentale en causale waarden, waarden die aan het menszijn gekoppeld worden. In onze tijd wordt waarde vooral uitgedrukt in verhandelbare zaken en zijn de eerder genoemde begrippen gedevalueerd tot het beperkte begrip

economische waarde, alsof alles alleen maar om geld draait. Succes was toegestaan en het tonen daarvan ook. Die waardecreatie is in Venetië een investering in hun directe bestaan én voor de lange termijn geweest en gebleken.

De Scuola di San Rocco is een waar museum dat bezoekers uit heel de wereld trekt. Wat je er in stopt komt er ook weer uit!

Dit principe van een scuola is bij ons in Hoensbroek als model gebruikt. Elke

nieuwe kerk kreeg een buurthuis. Verenigingen vonden daar hun thuis. Voor sport, toneel, zang, muziek, dans, vrije expressie, verzamelen, duivenmelken, vieren, zoals carnaval en veel meer. Oefenen, uitvoeren en opvoeren. Voor ieder wat wils. Een ware ontmoetingsplek. Hier vindt men elkaar, hier ziet men elkaar.

In de volksmond heette deze plek vaak 'het gebouwtje', los van de toegekende naam. Dit verwijst naar een stapeling van stenen, een vorm.

De werkelijke waarde zit echter in de inhoud. De kerken zijn veelal in functie verdwenen. Sommige reeds gesloopt. Het buurthuis in Maria Gewanden is ook niet meer. Het geloof is verlaten. Velen hebben de kerk de rug toegekeerd. Behalve 1 keer per jaar, dan komt een dieper verlangen naar het ongrijpbare omhoog. Wanneer ik nu niet de religieuze kant belicht maar wel een vergelijk toesta dan komt bij mij de vraag omhoog: is de lege plek waar ooit het buurthuis stond een metafoor voor een leegte in ons? Is die diepere behoefte er nog om samen wat te doen? Cultuur is samen wat doen. Is daar nog geloof in?

Het antwoord is ja, een bijna ondergronds bestaan van mensen die uiting geven aan hun behoefte om een gevoel tot expressie te brengen is er nog. Als een soort van waakvlammetje houdt het stand. Een waakvlam heeft de functie van overbruggen. Uiteindelijk willen we weer vlammen, dit is ingebakken in onze natuur. Wat we missen is de zichtbaarheid. De trots van het tonen lijkt onderhevig aan de overmatige aanwezigheid van een slachtofferhouding. Het is een kwestie van waar men in gelooft: is men een slachtoffer met een gevoel van minderwaardigheid of is eigenwaarde de waakvlam die wil vlammen?

Is het veldje op de foto, waar eens het gemeenschapshuis stond, de grote

leegte, of is het juist deze leegte die wil ontvlammen? Wat wil hier gezien worden? Vanuit een vogelperspectief is een labyrint zichtbaar. Met de neus in het gras ook. Men moet er dan wel op stappen om het te ontdekken. Dat is met meer zaken in het leven zo, men moet het zien. De beweging door het labyrint heeft een uitwerking op de mentale status. En, het heeft een uitgang.

Ons dorp heeft de kracht om te herrijzen. Dat gaat niet vanzelf. Alleen wij inwoners kunnen een verandering brengen. Ruimte voor overeenkomsten, ruimte voor verschillen. Is het buurthuis niet juist dat geweest, ruimte voor verschillende verenigingen die voorzien in verschillende behoeften. Ruimte voor overeenkomst, trots op de buurt, trots op het dorp. Respect voor de plek, respect voor de mensen die er leven.

De stapeling van stenen heeft behoefte aan inhoud zoals inhoud de behoefte heeft om tot expressie te komen. Zichtbaar worden, zichtbaar zijn en zichtbaar blijven. Als men cultuur koestert, geef het dan de ruimte die het nodig heeft, qua inhoud, de expressie van verenigingen en qua vorm, een volwaardige locatie. Is de open plek, onder aan de Hoofdstraat, onder aan de Bongaardstraat, onder aan de Zandbergsweg een ruimte voor bezinning?

Na de Kruisiging, volgt de Herrijzenis. Is onderaan dan bovenaan, weer geloven in, geloven in Hoensbroek?

Trovami Vedimi, is Italiaans voor Vind mij Zie mij.

Een Scuola bij ons in Hoensbroek

William Otermans

Tafeltennis Vereniging Hoensbroek

Hierbij willen we nogmaals onder de aandacht brengen dat u gezellig kunt tafeltennissen in Hoensbroek.

Iedereen kent wel het ping-pong/tafeltennis op de camping.
Altijd leuk toch?

Maar de T.T.V. Hoensbroek biedt u de mogelijkheid om dit het hele jaar door te kunnen doen.

T.T.V. Hoensbroek is een vereniging die reeds 57 jaar bestaat en telt momenteel ca. 45 leden met drie teams die deelnemen aan de competitie.

Het is een sportieve vereniging, maar gezelligheid en saamhorigheid staan boven de sportieve prestaties.

De trainingsavonden zijn op dinsdag en donderdag van 19.30 - 22.30 uur, maar u kunt op elk gewenst tijdstip komen, dus ook iets later dan 19.30 uur.

Er bestaat sinds 5 jaar ook een **50+ groep** op de woensdagmiddag en deze is van 14.30 - 16.30u.

De T.T.V. Hoensbroek is gehuisvest in de gymzaal van basisschool de Vlieger,
Mariagewandenstraat

Er bestaat ook een Website : www.ttvhoensbroek.nl

Voor verdere informatie of inlichtingen:

Voorzitter Wim Leenders : 0686 683 105 of 045-5231541

Secretaris Jos van Eeghem : 0650 587 017 of 045-5229247

7 december: de Madeleines, Jacques Smeets en Angeline Smits-Gulikers

Blazersensemble de Madeleines, dichter Jacques Smeets en zangeres Angeline Smits-Gulikers brachten een gevarieerde middag met muziek en gedichten in de locatie 'Samen in de Buurt' aan de Hoofdstraat 110.

Programma 2025:

Ook in het nieuwe jaar 2025 worden er in het kader van HAK weer diverse culturele activiteiten georganiseerd. Zet de data vast in uw agenda's. Aanvullende informatie volgt in Buurtberichten of op onze Facebookpagina van HAK en Stichting Buurtbeheer Maria-Gewanden.

22 februari: Guus Reinartz kunstfoto's Limburg
Hoofdstraat 110

29 maart: zang en poëzie
Locatie: Hoofdstraat 110

11 april: Klein Kunst
BMV Maria-Gewanden

5 mei: bevrijdingsconcert Madeleines/scholen
Locatie nog nader te bepalen

15 juni: talent class conservatorium Maastricht
d'Engelensael, Hoofdstraat 214

18 juli: Joris Vroemen: lezing met foto's
BMV Maria-Gewanden

12 september: zang en poëzie
BMV Maria-Gewanden

10 oktober: zang en poëzie
BMV Maria-Gewanden

7 november: Klein Kunst
Locatie: Hoofdstraat 110

6 december: Kerstconcert
Locatie: Hoofdstraat 110

GROEN

langs de Parkstadroute

< Vervolg pagina 7

Ook werd net voor het ter perse gaan van deze Buurtberichten nog bekendgemaakt welke soorten er deel uitmaken van de Limburgse haag langs het fietspad.

De Limburgse haag wordt gevormd door een rij van vijf afwisselende inheemse heestersoorten die in ons landschap zeker geen onbekende zijn. Zij zijn een gewaardeerde waardplant (Planten waar onder andere diersoorten van afhankelijk zijn). Om welke soorten gaat het:

1: **Veldesdoorn** (*Acer campestre*). De veldesdoorn bloeit met kleine onopvallende trossen met geelgroene bloemetjes in april tot mei en wordt veel bezocht door insecten voor hun nectar. Uit de vrouwelijke bloemen groeien zaden die omhuld worden door vleugeltjes: de bekende helikopters of propellertjes. Op de bloemen komen onder andere bijen af. De zaden, verstopt in de helikoptertjes, worden gegeten door de appelvink en groenling. Bovendien is de veldesdoorn een waardplant voor sommige vlindersoorten.

2: **Haagbeuk** (*Carpinus betulus*). De dichte structuur van een haagbeuk biedt nestgelegenheid voor vogels en kleine zoogdieren. Daarnaast is de haagbeuk een waardplant voor diverse vlindersoorten, zoals de *kleine ijsvogelvlinder* en het *bont zandoogje*.

3: **Meidoorn** (*Crataegus monogyna*). De meidoorn is een waardplant van de *meidoornstippelmot*, *meidoornvouwmot*, *meidoornspanner*, *meidoornmot*, *bastaardsatijnvlinder*, *koningspage*, *meidoornkielwants*, *meidoornhaantje*, *penseelkever* en *groene appeltakluis*.

4: **Beuk** (*Fagus sylvatica*). De haagbeuk is een belangrijke waardplant voor de *meikever*, de larven van de *kleine wintervlinder*, *haagbeukmot*, *hazelaaruil*.

5: **Liguster** (*Ligustrum vulgare*). Waardplant voor de microvlinders als *grauwe steltmot*, *seringensteltmot*, *blauw smalsnuitje*, *azuurbladroller*, *winterbladroller*, *zilvervlekbladroller*

Bron: Wikipedia

Al met al zal de nieuwe aanplant veel boeiende insecten aantrekken. En dat is ook wel nodig vanwege de steeds verder teruglopende biodiversiteit in ons land. Op naar een groene en dierrijke toekomst in Maria-Gewanden!

Traditiegetrouw maakt een groep inwoners van onze wijk en daarbuiten eenmaal per maand op zondagmorgen een poëziewandeling. We wandelen ongeveer anderhalf uur en maken onderweg enkele pauzes waarin we eigen of teksten van anderen voordragen.

#2: tekst: Lian Strijards, foto: Lian Strijards

Onderstaand gedicht is een villanelle.

Een villanelle is een gedicht van 19 regels met een vast patroon. Het heeft vijf strofen van drie regels (terceten) en één strofe van vier regels (kwatrijn). De eerste en derde regel van het gedicht worden steeds herhaald aan het eind van de andere strofen.

Dromen in jouw tas

Voordat je aan jouw reis begon,
stak je dromen in jouw tas.
Slecht voorbereid ging je op pad,
en sprong vol overmoed.
De anderen bemoedigen,
leek je de juiste pas

Vol overmoed zag je het verschiet,
versnelde je je pas
Hoe gretig nam je tekens waar,
van gulle overvloed.
Voor dat je aan jouw reis begon,
Stak je dromen in jouw tas.

Verzinsels leken werkelijk,
en groener dan het gras.
Jouw kracht was groot,
jouw beelden goed.
De andere bemoedigen,
leek jou de juiste pas.

De klappen vielen onverwacht,
vertraagd werd dus jouw pas.
Gejaagd zo werd jouw blik,
omdat je steeds naar elders moest.
Voordat je aan jouw reis begon,
stak je dromen in jouw tas.

Het water naar het vaste land,
dat bleek van hoge vloed.
De mensen daar waren hard en kil,
het ontbrak aan elke moed.
Een nachtmerrie viel je ten deel,
toen je halverwege was.

En toch was daar ineens,
die aangereikte jas.
Hoe gretig nam je tekens waar,
van prachtige voorspoed.
De nachtmerrie ruilde je spoor­slags in,
liet die voor wat die was.
Iedereen werd zacht en stil,
verzamelde nieuwe moed.

Heeft u ook zin om mee te lopen? (u hoeft niet per se moeilijke teksten te kunnen schrijven, eenvoudige mag ook).
We lopen elke eerste zondag van de maand, we starten om 11.00 uur bij het witte kerkje aan de Zandbergsweg

Schilderclub

De leden van Schilderclub Indigo komen iedere dinsdagmorgen bij elkaar vanaf 9.30 uur in BMV de Vlieger.
Informatie bij Anja Spreuwenberg,
tel.: 0614 945 967

Werkgroep senioren

De leden van de senioren­groep komen bij elkaar op de donderdagmiddagen van 13.30 tot 16.30 uur in de Vlieger. Er is een wisselend programma. Denk hierbij aan lezingen, muziek, spellenmiddagen, gezellige middagen.
Informatie kunt u krijgen bij Marianne Isenborghs,
tel.: 045 - 522 98 99

Beweegclub

Als je je spieren goed los wil maken, wil bewegen op muziek, werken met elastieken, gewichten of werken aan je conditie en je spieren soepel houden, ben je welkom bij de beweegclub. Maandagavond tussen 18.30 en 19.30.
Voor info en locatie:
Informatie bij Hilde Stribos, tel.: 0620 507 515

Koor Sing4Joy

Sing4Joy heeft een breed repertoire variërend van populair tot kerkmuziek.
De repetities zijn altijd op woensdagavond van 19.30 tot 21.00 uur in de Vlieger.
Informatie bij Fenny Rademakers,
Tel.: 0613 861 417

Computerclub

In onze computer- en tabletlessen leert u omgaan met verschillende aspecten van pc's, laptops, tablets en smartphones. De lessen zijn voor beginners en gevorderden.
U kunt vrijblijvend een kijkje komen nemen op de dinsdagavonden in BMV de Vlieger tussen 18:30 en 20:30 uur, Maria-Gewandendenstraat 24.
Heeft u vragen? Stuur u dan een e-mail naar: computerclubsbmg@mariagewanden.nl.